

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 26.6.2009
KOM(2009) 302 wersja ostateczna

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**DOTYCZĄCE REALIZACJI PROGRAMÓW GNSS ORAZ PRZYSZŁYCH
WYZWAŃ**

na mocy art. 22 rozporządzenia (WE) nr 683/2008

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
DOTYCZĄCE REALIZACJI PROGRAMÓW GNSS ORAZ PRZYSZŁYCH
WYZWAŃ

na mocy art. 22 rozporządzenia (WE) nr 683/2008

1. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 22 rozporządzenia (WE) nr 683/2008 w sprawie dalszej realizacji europejskich programów nawigacji satelitarnej (EGNOS i Galileo) (zwanego dalej „rozporządzeniem GNSS”)¹ i zgodnie z programem prac GNSS przyjętym w 2008 r. Komisja przedstawia niniejszym pierwsze sprawozdanie roczne dotyczące realizacji tych programów i głównych nadchodzących wyzwań.

Rozporządzenie GNSS nadaje nowy profil europejskim programom GNSS poprzez stworzenie ram prawnych i finansowych na lata 2008-2013. Parlament Europejski i Rada przyjęły rozporządzenie na wniosek, który Komisja Europejska przedstawiła we wrześniu 2007 r., po podjęciu decyzji o zakończeniu negocjacji w sprawie zawarcia umowy koncesyjnej z sektorem prywatnym zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 876/2002² i zgodnie z konkluzjami Rady z listopada 2007 r. w sprawie potrzeby restrukturyzacji europejskich programów Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej.

2. Realizacja programów

2.1. Główne etapy

W nowej dla siebie roli – kierownika programu – Komisja zapoczątkowała istotne inicjatywy w celu osiągnięcia etapów niezbędnych do dalszej realizacji celów programów i z powodzeniem osiągnęła te etapy. Tym samym Komisja zapewniła wprowadzenie niezbędnych ram w celu podjęcia kolejnych kroków w realizacji programów.

W przypadku programu **EGNOS** oznacza to, że Komisja zapewniła płynną kontynuację działań po przekazaniu Komisji zarządzania systemem przez Europejską Agencję Kosmiczną (zwaną dalej ESA) w dniu 1 kwietnia 2009 r. poprzez:

- przejęcie od ESA własności – w imieniu Wspólnoty – systemu EGNOS (poprzez uzgodnienia z ESA i EOIG – grupą operatorów i infrastruktury EGNOS)³;

¹ Dz.U. L 196 z 24.7.2008, s. 1.

² Dz.U. L 138 z 28.5.2002, s. 1.

³ EOIG składa się z kilku europejskich podmiotów zapewniających służby żeglugi powietrznej, które zainwestowały w program EGNOS: AENA, CNES, DFS, DSNA, ENAV, NATS, NAV Portugal, NMA, Skyguide

- umowę eksploatacyjną z ESSP SaS (dostawca usług satelitarnych EGNOS), która zagwarantuje eksploatację do października 2009 r., po czym wejdzie w życie umowa długoterminowa obejmująca okres do 2013 r.;
- uzgodnienie z ESA, że przejmie ona zadania związane z projektowaniem i zamówieniami na odnawianie sprzętu i oprogramowania EGNOS (w ramach porozumienia dotyczącego przekazania uprawnień na podstawie art. 54 ust. 2 rozporządzenia finansowego⁴, które zostało podpisane dnia 31 marca 2009 r.);
- ustanowienie głównych interfejsów zarządzania w zarządzaniu działaniami i w realizacji działań programu EGNOS zgodnie z porozumieniem dotyczącym przekazania uprawnień, w planie zarządzania programem opracowanym wraz z ESA;
- zlecenie zewnętrzne na dostawę specjalnego transpondera nawigacji satelitarnej na nowego satelitę geostacjonarnego.

W przypadku **GALILEO** oznacza to, że Komisja podjęła wszystkie kroki konieczne do udzielania zamówienia na system Galileo oraz:

- przekazała ESA zadanie związane z zamówieniem infrastruktury Galileo zgodnie z rozporządzeniem GNSS i przepisami UE dotyczącymi zamówień publicznych (porozumienie dotyczące przekazania uprawnień podpisane dnia 19 grudnia 2008 r.);
- ustanowiła główne interfejsy zarządzania w zarządzaniu działaniami i w realizacji działań programu Galileo zgodnie z porozumieniem dotyczącym przekazania uprawnień, w planie zarządzania programem opracowanym wraz z ESA;
- w lipcu 2008 r. rozpoczęła procedurę przetargową na infrastrukturę Galileo podzieloną na sześć pakietów prac;
- zapewniła ESA, poprzez umowę na dotację, fundusze konieczne do pokrycia przekroczonych kosztów poniesionych przez ESA podczas fazy walidacji na orbicie (IOV).

2.2. Ramy prawne

Rozporządzenie GNSS ustanawia ramy prawne i finansowe wdrażania programów oraz określa strukturę zarządzania wraz z nowymi rolami różnych zaangażowanych organizacji w oparciu o dwie główne zasady:

- ścisły podział kompetencji między Komisję Europejską, Europejską Agencję Kosmiczną i Organ Nadzoru Europejskiego GNSS, ustanowiony rozporządzeniem Rady (WE) nr 1321/2004 z dnia 12 lipca 2004 r. w sprawie ustanowienia struktur

⁴ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich, Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1, ostatnio zmienione rozporządzeniem Rady (WE) nr 1525/2007 z dnia 17 grudnia 2007 r., Dz.U. L 343 z 27.12.2007, s. 9.

zarządzania europejskimi programami radionawigacyjnymi⁵ (zwanym dalej rozporządzeniem GSA), przy czym Komisja ponosi ogólną odpowiedzialność za zarządzanie programem, włącznie z aspektami związanymi z bezpieczeństwem;

- całkowite finansowanie fazy rozmieszczenia Galileo (osiągnięcie pełnej zdolności operacyjnej – FOC) w latach 2008-2013 z budżetu Wspólnoty.

Finansowanie wspólnotowe pokryje również działania związane z zakończeniem fazy walidacji Galileo na orbicie, jak również koszt eksploatacji EGNOS i działań przygotowawczych związanych z eksploatacją programów.

Całkowita kwota przeznaczona na te działania wynosi 3405 mln EUR, w tym 400 mln EUR udostępniono z siódmego programu ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego, głównego instrumentu UE służącego do finansowania badań w Europie w latach 2007-2013.

Rozporządzenie GNSS określa przepisy dotyczące zarządzania bezpieczeństwem i zastosowania przepisów bezpieczeństwa. Zawiera ono również podstawowe zasady udzielania zamówienia w fazie rozmieszczenia Galileo, mające na celu otwarty dostęp i uczciwą konkurencję w celu stworzenia równych szans potencjalnym oferentom. Zamówienie zostało podzielone na sześć głównych pakietów prac, a podmiot biorący udział w przetargu może złożyć ofertę jako główny wykonawca najwyżej w dwóch spośród tych pakietów prac, podczas gdy przynajmniej 40 % całkowitej wartości działań musi być zlecone na zewnątrz w ramach procedury przetargowej podmiotom nienależącym do podmiotu będącego głównym wykonawcą.

Rozporządzenie GNSS stanowi w szczególności, że Wspólnota Europejska staje się właścicielem systemów GNSS i aktywów programu pod warunkiem zawarcia porozumień prawnych w sprawie przeniesienia własności. Rozporządzenie wymaga również, aby zamówienie na rozmieszczenie pełnej konstelacji Galileo było udzielone zgodnie z przepisami UE dotyczącymi zamówień publicznych i z rozporządzeniem finansowym.

W razie potrzeby Komisja zgodnie z tym rozporządzeniem przygotuje i przedstawi w 2010 r. wniosek dotyczący publicznych funduszy i zobowiązań potrzebnych w okresie programowania finansowego rozpoczynającym się w 2014 r. oraz przedstawi scenariusze eksploatacji systemu Galileo.

Niżej przedstawione działania stanowiły ważne kroki w ułatwieniu realizacji celów rozporządzenia GNSS i wdrożenia struktur niezbędnych do zapewnienia realizacji programów GNSS w nadchodzących latach.

2.3. Wdrożenie nowej struktury zarządzania

Jednym z priorytetów Komisji w jej nowej roli kierownika programów GNSS było wdrożenie struktur decyzyjnych zgodnie ze strukturami zarządzania ustanowionymi przez rozporządzenie GNSS. Doprowadziło to do:

⁵ Dz.U. L 246 z 20.7.2004, s. 1, rozporządzenie zmienione rozporządzeniem Rady (WE) nr 1942/2006 z dnia 12 grudnia 2006 r., Dz.U. L 367 z 22.12.2006, s. 18.

- ustanowienia Komitetu ds. Europejskich Programów GNSS przewidzianego w art. 19 rozporządzenia GNSS, którego celem jest wspieranie Komisji w zarządzaniu programami i upewnienie państw członkowskich, że zarządzanie programami jest prawidłowe. Podczas pierwszego posiedzenia, które odbyło się dnia 10 września 2008 r., Komitet wyraził pozytywną opinię na temat programu prac GNSS na rok 2008 i ram strategicznych GNSS, dwóch kluczowych dokumentów dotyczących planowania, realizacji i eksploatacji programów Galileo i EGNOS. W związku z prawem kontroli Parlamentu Europejskiego (w sprawie ram strategicznych) Komisja przyjęła obydwa dokumenty, co pozwoliło na rozpoczęcie działań i uruchomienie odpowiadających im środków na 2008 r.;
- stworzenia Międzyinstytucjonalnego Panelu ds. Galileo (GIP) zgodnie ze wspólną deklaracją Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji dołączoną do rozporządzenia GNSS. Pierwsze posiedzenie GIP odbyło się w połowie lutego 2009 r.;
- stworzenia rady ds. bezpieczeństwa GNSS (decyzja Komisji 2009/334/WE z dnia 20 kwietnia 2009 r. ustanawiająca grupę ekspertów ds. bezpieczeństwa europejskich systemów GNSS⁶). Istniejąca dotychczas Rada Bezpieczeństwa Galileo, ustanowiona na mocy art. 7 rozporządzenia Rady nr 876/2002 z dnia 21 maja 2002 r. ustanawiającego Wspólne Przedsięwzięcie Galileo⁷, zostanie rozwiązana, kiedy należycie zakończy lub przekaże swoje działania. W tej sprawie art. 23 rozporządzenia GNSS stanowi, że wyżej wymieniony art. 7 rozporządzenia 876/2002 uchyla się ze skutkiem od dnia 25 lipca 2009 r.;
- wyjaśnienia roli i kompetencji Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA), w szczególności poprzez wyżej wymienione wieloletnie porozumienie dotyczące przekazania uprawnień (na podstawie art. 54 ust. 2 rozporządzenia finansowego) obejmujące delegowane zadania i wykonanie budżetu programu Galileo, w szczególności fazę rozmieszczania. Pozwoliło to ESA na szybkie rozpoczęcie procedury udzielania zamówienia na infrastrukturę FOC z podziałem na sześć pakietów prac – w imieniu i na rzecz Wspólnoty Europejskiej i z pełnym poszanowaniem przepisów i procedur UE dotyczących udzielania zamówień publicznych. Z ESA podpisano odrębne porozumienie dotyczące przekazania uprawnień, obejmujące jej rolę jako przedstawiciela nadzorującego prace projektowe podczas eksploatacji EGNOS do 2013 r. Działania ESA obejmują wdrażanie i zatwierdzanie uzgodnionych zmian projektu oraz pakiet działań zapobiegających dezaktualizacji;
- przyjęcia wniosku dotyczącego przeglądu mandatu Organu Nadzoru Europejskiego GNSS (GSA) poprzez doprowadzenie rozporządzenia GSA do zgodności z rozporządzeniem GNSS, które określa dwa podstawowe działania GSA: po pierwsze akredytację systemów w zakresie bezpieczeństwa i eksploatację centrum monitorowania bezpieczeństwa Galileo, po drugie udział w przygotowaniach do komercyjnego wykorzystania systemów, włącznie z niezbędną analizą rynku;

⁶ Dz.U. L 101 z 21.4.2009, s. 22.

⁷ Dz.U. L 138 z 21.5.2002, s. 1, rozporządzenie zmienione rozporządzeniem Rady (WE) nr 1943/2006 z dnia 12 grudnia 2006 r., Dz.U. L 367 z 22.12.2006, s. 21.

- wzmocnienia własnych zdolności Komisji w zakresie zarządzania projektem i programem, szczególnie poprzez wzmocnienie zespołu Galileo pracownikami Organu Nadzoru Europejskiego GNSS (GSA) oraz poprzez wewnętrzne przemieszczenie zasobów;
- zatrudnienia niezależnego zespołu ekspertów ds. zarządzania projektami w celu dokonania przeglądu realizacji programów i regularnego wydawania odpowiednich zaleceń. Ci niezależni zewnętrzni doradcy rozpoczęli pracę w marcu 2009 r.

2.4. Rozpoczęcie procedury udzielenia zamówienia na pełną konstelację Galileo

Procedura udzielenia zamówienia na pełną konstelację Galileo, kluczowa dla ponownego rozpoczęcia programu Galileo, rozpoczęła się w lipcu 2008 r.

Podczas gdy faza walidacji na orbicie (IOV) zakończy się wystrzeleniem pierwszych czterech satelitów i budową pierwszej części segmentu naziemnego, udzielenie zamówienia w celu uzyskania pełnej zdolności operacyjnej (FOC) Galileo doprowadzi do stworzenia pełnej konstelacji 30 satelitów i ich rakiet nośnych, infrastruktury naziemnej i do wstępnej eksploatacji. W sumie w procedurze udzielenia zamówienia uwzględniono sześć pakietów prac, na które oferenci mogą składać oferty (wsparcie systemu, system naziemny projektu, system kontroli naziemnej, satelity, rakiety nośne i ich eksploatacja).

Faza wstępnej selekcji rozpoczęła się publikacją pakietu informacji przetargowej (ang. *Tender Information Package* – TIP) dnia 1 lipca 2008 r., poprzedzającą dzień informacyjny w Brukseli dnia 17 lipca. TIP zawierał opis procedury przetargowej i, dla każdego pakietu prac, zestaw ogólnych wymagań, ogólny zakres prac i wytyczne umowne.

Utworzono radę oceniającą oferty przetargowe (ang. *Tender Evaluation Board* – TEB) w celu wspierania całego procesu udzielania zamówienia na FOC poprzez przegląd dokumentacji przetargowej i ocenę ofert. TEB działa pod wspólnym przewodnictwem Komisji i ESA, a w jej skład wchodzi przedstawiciele Komisji, GSA i ESA. TEB jest wspierana przez ekspertów i panele zajmujące się szczególnymi aspektami związanymi z zarządzaniem, aspektami prawnymi, umownymi, technicznymi i finansowymi każdego pakietu prac.

Po wstępnej selekcji odpowiednich kandydatów i przygotowaniu pakietu danych wszyscy kandydaci złożyli wstępne oferty w listopadzie 2008 r. W ramach dialogu konkurencyjnego miały miejsce liczne spotkania z kandydatami, które są kontynuowane zgodnie z wymogami, w celu rozważenia i wyjaśnienia elementów ofert i uściślenia wymagań.

Ustalono szczegółowe specyfikacje zgodnie z harmonogramem każdego pakietu prac i wysłano je do kandydatów wraz ze szczegółowymi zaproszeniami do składania ofert. Oczekuje się następnie na przedstawienie przez kandydatów uściślonych ofert.

Proces dialogu konkurencyjnego zakończy się w 2009 r., a jego celem jest uzyskanie najlepszych i ostatecznych ofert oraz zawarcie większości umów przed końcem roku.

2.5. EGNOS

Dnia 1 kwietnia 2009 r. Komisja przejęła od ESA własność aktywów EGNOS i przejęła odpowiedzialność za działanie systemu. W tym celu zawarto także porozumienie z EOIG (grupą operatorów i infrastruktury EGNOS). Od tego dnia eksploatacją EGNOS zajmuje się ESSP SaS na podstawie zawartej z Komisją krótkoterminowej umowy eksploatacyjnej, która w październiku 2009 r. zostanie zastąpiona długoterminową umową eksploatacyjną.

W ten sposób Komisja zapewniła płynną kontynuację działań EGNOS po przekazaniu systemu przez ESA.

Ponadto Komisja zawarła umowę na zastąpienie jednego transpondera GEO do końca 2011 r., a jednocześnie oczekuje się, że prace nad zastąpieniem drugiego transpondera zakończą się w pierwszym półroczu 2009 r.

W porozumieniu dotyczącym przekazania uprawnień zawartym przez Komisję z ESA określono rolę ESA jako przedstawiciela ds. prac projektowych i zamówień publicznych odpowiedzialnego za odnawianie sprzętu i oprogramowania.

2.6. Zastosowania Galileo

Dokłada się coraz większych starań, aby poszerzyć rynki dla zastosowań EGNOS i jego usług typu koniec-koniec. Starania te mają na celu wspieranie stale poszerzającego się ekosystemu przedsiębiorstw europejskich zdolnych do generowania innowacyjnych produktów i usług opartych na EGNOS dla rosnącej liczby segmentów rynku, stanowiącego punkt odbicia do pełnego wykorzystania zdolności Galileo, gdy tylko będą one dostępne. Obrano dwa główne kierunki działania:

- (i) wspieranie innowacji poprzez działalność w zakresie badań i rozwoju technologicznego w ramach 7. programu ramowego. W wyniku pierwszego zaproszenia do składania wniosków ogłoszonego w 2007 r. rozpoczęto już realizację trzydziestu projektów obejmujących wiele zastosowań zarówno dla rynków standardowych, jak i wyspecjalizowanych. Zostaną one uzupełnione drugim pakietem projektów, które zostaną wybrane w wyniku drugiego zaproszenia do składania wniosków ogłoszonego w grudniu 2008 r. Dokłada się także skoordynowanych starań w celu zapewnienia najlepszego możliwego wykorzystania wyników projektów z 6. programu ramowego (głównym wspólnym celem tych projektów zastosowań – czterech dotyczących prototypów usług i szesnastu dotyczących społeczności użytkowników w latach 2004-2008 – było wykazanie wartości dodanej EGNOS i Galileo, pomoc w określeniu misji Galileo i określenie głównych obszarów zainteresowania społeczności użytkowników, na które EGNOS/Galileo będą wywierały wpływ);
- (ii) kontynuację prac przygotowawczych nad planem działań Komisji w celu wzmocnienia rozwoju nowych zastosowań i usług GNSS, w szczególności tych, które opierają się na EGNOS i Galileo. Celem planu działań powinno być stworzenie strategicznych ram wielostronnych środków promocji i wsparcia, w tym pakietu instrumentów regulacyjnych i finansowych służących

przyspieszeniu gotowości do wprowadzenia na rynek i zwiększeniu udziału w rynku europejskich produktów i usług opartych na GNSS. Strategicznym celem będzie poprawa pozycji konkurencyjnej i zdolności do reagowania przemysłu europejskiego, co stworzy warunki do zwiększenia jego udziału w rynku zarówno na rynkach już utrwalonych, jak i – co ważniejsze – na wschodzących rynkach związanych z GNSS, które charakteryzują się wysoką wartością dodaną.

Ponieważ rozwój zastosowań GNSS zyskuje na znaczeniu w odniesieniu do eksploatacji EGNOS i Galileo, zasoby 7. programu ramowego muszą być wykorzystane do ciągłego wspierania takiej działalności badawczej. Śródkresowy przegląd programu, który Komisja przeprowadzi w 2010 r. zgodnie z art. 22 rozporządzenia GNSS, może stworzyć taką możliwość.

2.7. Działania międzynarodowe

W ramach przeglądu międzynarodowego wymiaru programu GNSS Komisja przeformułowała swoją strategię międzynarodową, tak by odzwierciedlić fakt, iż Galileo i EGNOS wymagają istnienia międzynarodowej sieci, aby umożliwić udział i wkład krajów nienależących do UE.

Innymi kluczowymi uczestnikami rynku operatorów systemów GNSS są Stany Zjednoczone, Chiny i Federacja Rosyjska.

W 2008 r. w ramach porozumienia dwustronnego Komisja uczestniczyła w kilku posiedzeniach grup roboczych ze Stanami Zjednoczonymi. Posiedzenie plenarne zorganizował Departament Stanu USA, który zgodził się podjąć kilka działań mających na celu skoordynowanie stanowiska UE i Stanów Zjednoczonych w odniesieniu do innych systemów i zainicjować tworzenie kolejnych grup roboczych.

O odbyło się również kilka spotkań wysokiego szczebla z Chinami, między innymi posiedzenie komitetu sterującego, w ramach umowy o współpracy dwustronnej. Ważnym tematem dyskusji była kompatybilność i interoperacyjność między tworzoną chińskim systemem COMPASS a Galileo. Dyskusje te będą kontynuowane w 2009 r.

O odbyło się kilka spotkań z Federacją Rosyjską, które doprowadziły do utworzenia specjalnej grupy roboczej ds. współpracy w dziedzinie zdolności poszukiwawczych i ratowniczych (SAR) systemów UE i Federacji Rosyjskiej.

3. GŁÓWNE WYZWANIA W 2009 R.

Jak zwrócono uwagę w przeglądzie programu prac GNSS z 2009 r., w 2009 r. działania skoncentrują się na zakończeniu procedury zamówienia publicznego związanego z FOC, podpisaniu umowy o świadczenie usług dla EGNOS, rozpoczęciu badań przygotowawczych dla fazy Galileo po 2013 r. i opublikowaniu planu działań dotyczącego zastosowań Galileo. Kolejne kluczowe działania w 2009 r. będą dotyczyły zmiany rozporządzenia GSA, przeglądu strategii współpracy międzynarodowej i szeregu środków ogólnych, w tym zarządzania ryzykiem, doradztwa technicznego i komunikacji.

Wiele z tych działań ma kluczowe znaczenie zarówno dla Galileo, jak i EGNOS i dlatego należy być przygotowanym na wyzwania w określonych niżej obszarach.

3.1. Przekroczenie kosztów w fazie IOV

Gdy we wrześniu 2008 r. ESA przedstawiła państwom będącym członkami tej organizacji sytuację finansową programu GalileoSat, stało się jasne, że koszty fazy walidacji na orbicie znacznie wzrosły w porównaniu do przewidzianej puli środków finansowych. Późniejsze rozmowy z państwami członkowskimi ESA nie przyniosły rozwiązania problemu przekroczenia kosztów o szacunkową kwotę 376 mln EUR.

Biorąc pod uwagę współzależność między fazami IOV i FOC, za które obecnie odpowiada Komisja, podjęła się ona w porozumieniu z państwami członkowskimi UE znalezienia rozwiązania finansowego z wykorzystaniem środków budżetowych Wspólnoty. Dlatego też Komisja zaproponowała wykorzystanie rezerwy na zarządzanie w ramach FOC na pokrycie części dodatkowych kosztów fazy IOV, z zastrzeżeniem niezależnej oceny kwalifikowalności poniesionych kosztów dodatkowych, która powinna zostać zakończona na początku kwietnia 2009 r. Chociaż wykorzystanie rezerwy fazy FOC na pokrycie dodatkowych kosztów w fazie IOV pozwoliło na rozwiązanie pilnego problemu, który zagrażał harmonogramowi i budżetowi rozmieszczenia Galileo, to jednak stwarza ono oczywiście ograniczenia w realizacji samej fazy rozmieszczenia. Obecnie w realizacji Galileo margines budżetowy dla zainteresowanych stron z sektora publicznego i prywatnego jest niewielki. Niezbędne będzie wzmocnienie starań, aby zmieścić się w ramach budżetu. Komisja będzie nadal monitorowała rozwój sytuacji i w stosownych przypadkach będzie przedstawiała sprawozdanie, jeżeli wykonawcy napotkają niespodziewane problemy techniczne lub inne problemy wdrożeniowe, które będą stanowiły zagrożenie dla harmonogramu i budżetu.

3.2. Zamówienia związane z FOC

Podczas fazy dialogu konkurencyjnego będą kontynuowane intensywne prace nad specyfikacjami, uściśleniem ofert i kolejnymi spotkaniami wyjaśniającymi, w wyniku których przygotowane zostaną najlepsze i ostateczne oferty, dokonana zostanie ocena i dojdzie do udzielenia zamówienia. W miarę możliwości utrzymywana będzie faktyczna konkurencja. To samo odnosi się do przestrzegania harmonogramu procedury zamówienia i poszczególnych kroków w przypadku różnych pakietów prac. Utrzymanie kosztów pakietów prac w ramach budżetu będzie stanowiło wyzwanie, tak jak i zdolność przemysłu do realizacji prac zgodnie z harmonogramem. Komisja i ESA będą starały się uzyskać zapewnienie, że przemysł będzie w stanie poradzić sobie z potencjalnymi nieprzewidzianymi problemami technicznymi i ryzykiem w sposób najbardziej odpowiedni, oszczędny i wywierający minimalny wpływ na harmonogram.

Zakończenie fazy IOV będzie przebiegało równocześnie z fazą rozmieszczenia w ciągu znacznego okresu, a przyswojenie wyników IOV w ramach działań związanych z rozmieszczeniem w fazie FOC stanowi delikatne zadanie, na które mogą negatywnie wpłynąć ewentualne dalsze opóźnienia w fazie IOV. Jednocześnie niezbędne ulepszenia techniczne w fazie IOV poprawią profil ryzyka rozmieszczenia w fazie FOC i przyczynią się do zwiększenia dyscypliny w realizacji harmonogramu.

Po pokryciu przekroczenia kosztów w fazie IOV sytuacja budżetowa fazy FOC nie pozostawia zbyt dużej elastyczności w odniesieniu do ogólnych kosztów FOC. Dlatego też Komisja będzie starannie monitorowała proces i nim zarządzała oraz składała sprawozdania do Rady i Parlamentu, jeżeli koszty umów FOC przekroczą przewidywaną kwotę. W takim przypadku Komisja przedstawi propozycję naprawy sytuacji.

3.3 EGNOS

Ważne etapy zostały – i zostaną jeszcze – osiągnięte w 2009 r., w szczególności rozpoczęcie funkcjonowania w ramach odpowiedzialności Wspólnoty w dniu 1 kwietnia 2009 r. Chociaż od tego dnia obowiązuje krótkoterminowa umowa z operatorem na usługi EGNOS, konieczna jest dalsza praca w celu znalezienia bardziej trwałego rozwiązania do jesieni 2009 r. oraz uzyskania certyfikacji EGNOS w odniesieniu do lotnictwa. Biorąc pod uwagę wymagania rozporządzenia o jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej⁸, cel ten powinien zostać osiągnięty w pierwszym kwartale 2010 r. Konieczne będzie również zapewnienie zgodności z wymogami dotyczącymi parametrów eksploatacyjnych określonymi przez Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO).

Zgodnie z programem prac na 2009 r. konieczne będzie przeprowadzenie znaczących działań marketingowych w odniesieniu do EGNOS, aby ułatwić jego akceptację i stosowanie przez sektor lotniczy i w innych sektorach, takich jak sektory transportu drogowego, kolejowego, morskiego oraz w rolnictwie. To samo odnosi się do promocji usług dystrybucji danych o charakterze komercyjnym (ang. *Commercial Data Distribution Services* – CDDS)⁹.

Prace nad objęciem zasięgiem EGNOS całej Europy i nad rozszerzeniem tego zasięgu poza terytorium Europy, a zwłaszcza na Afrykę, pozostają ważnym działaniem na 2009 r.

3.4 Badania po fazie FOC

W 2009 r. Komisja rozpocznie kompleksową analizę wykonalności w celu określenia i opracowania najlepszych rozwiązań związanych z funkcjonowaniem i eksploatacją systemu Galileo. Na podstawie wyników analizy i zgodnie z rozporządzeniem GNSS w przyszłym roku Komisja przedstawi wniosek Radzie i Parlamentowi.

Ze względu na szeroki zakres i złożoność elementów, które należy uwzględnić, wczesne prace nad oceną wykonalności będą ważne dla wyraźnego i terminowego określenia możliwych scenariuszy oraz środków funkcjonowania i eksploatacji po 2013 r. Wiele z tych elementów wymaga długiego okresu przygotowawczego i należy się nimi zająć na długo przed fazą FOC. Chodzi tutaj o aspekty handlowe

⁸ Rozporządzenie (WE) nr 550/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 marca 2004 r. w sprawie zapewnienia służb żeglugi powietrznej w Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej – Dz.U. L 96 z 31.3.2004, s. 10.

⁹ CDDS polegają na dostarczaniu upoważnionym odbiorcom (np. dostawcom zastosowań o wartości dodanej) wzmocnionych sygnałów EGNOS w czasie rzeczywistym i pomiarów surowych danych ze stacji naziemnych w czasie rzeczywistym.

eksploatacji, a także o prawne, umowne i finansowe struktury różnych modeli eksploatacji.

3.5 Działania międzynarodowe

Głównym wyzwaniem w ramach międzynarodowych działań programów GNSS w 2009 r. będzie zapewnienie kompatybilności i interoperacyjności z Galileo, uzyskanie dostępu do światowych zasobów związanych z GNSS i ustanowienie ogólnoświatowych norm, zapewnienie bezpieczeństwa segmentu przestrzeni kosmicznej i sieci stacji naziemnych przy jednoczesnym zapewnieniu ścisłej kontroli newralgicznych technologii GNSS opracowanych z udziałem finansowania europejskiego, przyłączenie się do międzynarodowych starań mających na celu opracowanie innowacyjnych i wyspecjalizowanych zastosowań o znaczeniu ponadregionalnym. Istotnym celem będzie stworzenie możliwości rynkowych dla europejskich przedsiębiorstw oferujących technologie i zastosowania GNSS.

Współpraca z Chinami zostanie poddana ważnej próbie podczas kolejnego posiedzenia komitetu sterującego, który wspólnie uznano za kluczowy etap oceny postępów poczynionych w latach 2008/2009 w istotnej kwestii kompatybilności COMPASS/Galileo. Strona europejska oczekuje pozytywnej reakcji na propozycje przedstawione przez ekspertów. Jeżeli problem nie zostanie niezwłocznie rozwiązany, nie można wykluczyć, że współpraca z Chinami ulegnie istotnemu przeformułowaniu.

3.6 Uwagi końcowe

W sprawozdaniu przedstawiono stan realizacji niektórych ważnych decyzji podjętych w 2008 r. w ramach ścisłej współpracy między Komisją, Parlamentem Europejskim i Radą. W stosownych przypadkach Komisja będzie próbowała zapewnić ścisłe zaangażowanie innych instytucji, gdyż ich ciągłe wsparcie dla dalszej realizacji programu, zgodnie ze wspólnie podjętymi zobowiązaniami, jest kluczem do sukcesu tego programu.